

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НАН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ: ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА 2018 РІК ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОДАЛЬШОЇ РОБОТИ

Сесія Загальних зборів НАН України
25 квітня 2019 року

25 квітня 2019 р. відбулася звітна сесія Загальних зборів НАН України, під час якої було розглянуто отримані минулого року результати фундаментальних і прикладних досліджень НАН України з широкого спектру галузей наукових знань та практичних застосувань, обговорено питання забезпечення наукового та інноваційного розвитку, місця і ролі науки в українському суспільстві, участі НАН України у вирішенні актуальних проблем, що постають перед суспільством і державою, а також окреслено напрями подальшого вдосконалення діяльності НАН України.

Звітна сесія Загальних зборів Національної академії наук України відбулася 25 квітня 2019 р. у приміщенні Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У заході взяли участь члени НАН України, наукові працівники, делеговані трудовими колективами наукових установ Академії, представники органів державної влади, наукової та освітянської громадськості, засобів масової інформації.

Під час роботи сесії було обговорено основні результати діяльності установ Академії в 2019 р., розглянуто найголовніші досягнення вчених НАН України, окреслено напрями подальшої роботи та проаналізовано найактуальніші проблеми, що постають сьогодні перед українською науковою спільнотою.

Відкриваючи зібрання, Президент Національної академії наук України академік НАН України **Борис Євгенович Патон** у своєму вступному слові привітав присутніх і побажав учасникам сесії Загальних зборів плідної роботи.

Далі слово було надано раднику Голови Верховної Ради України **Андрію Ігоровичу Малику**, який оголосив присутнім звернення Голови Верховної Ради України Андрія Володимировича Парубія до організаторів, учасників та гостей сесії

Вступне слово Президента Національної академії наук України академіка Б.С. Патона на відкритті звітної сесії Загальних зборів НАН України

Загальних зборів Національної академії наук України.

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас із відкриттям сесії Загальних зборів Національної академії наук України — головної річної події в житті вищої наукової організації нашої держави.

Уже понад 100 років Академія залишається флагманом вітчизняної науки, постійно підтверджуючи свій заслужено високий статус усе новими й новими здобутками, які ви, глибокошановні вчені, отримуєте завдяки своїй щоденній наполегливій і самовідданій праці, виконуючи як фундаментальні дослідження, так і прикладні, спрямовані на задоволення актуальних потреб суспільства та держави — від нових високопродуктивних сільськогосподарських рослин до інформаційних технологій, супутників і космічних ракет.

Від імені Верховної Ради України хочу висловити окрему подяку за вашу допомогу, якою постійно користуються українські парламентарії: маю на увазі науково-експертне забезпечення законотворчої діяльності, яке здійснюють провідні фахівці Національної академії наук України.

Не можу не згадати і той надзвичайно важливий внесок, який ви, дорогі науковці, вже зро-

били та продовжуєте робити у життєво важливу справу зміцнення безпеки й посилення обороноздатності нашої держави, у стратегічний розвиток Збройних Сил України.

Наприкінці минулого року Академія відзначила свій 100-річний ювілей. Ми разом пригадали непростий, сповнений не тільки злетів, а й випробувань, шлях, який вона пройшла за цей тривалий час. Можу впевнено констатувати, що в науковій сфері нам справді є чим пишатися перед світом.

Сьогодні ж ви підбиваєте підсумки року, що минув, і визначаєте пріоритетні завдання своєї роботи на найближчий період. Переконали, що вона буде традиційно результативною та сприятиме інноваційному розвитку нашої держави, її економічному процвітання, піднесенню національної культури. Сподіваюсь на подальшу ефективну співпрацю між Академією і Парламентом.

Зичу вам плідної роботи, наснаги та творчого натхнення для нових високих досягнень в ім'я науки, України й українського народу.

Андрій Парубій

Далі Президент НАН України академік Б.С. Патон виголосив тези звітної доповіді «Основні підсумки діяльності Національної академії наук України у 2018 році та завдання

Учасники звітної сесії
Загальних зборів НАН
України

на наступний період» (див. повний текст на с. 7). У своєму виступі він зазначив, що, хоча минулий рік і був насичений численними заходами з нагоди 100-річного ювілею НАН України, науковці Академії продовжували активний науковий пошук. За багатьма напрямками фундаментальних і прикладних досліджень отримано вагомі результати. Пріоритетна увага у 2018 р. приділялася «оборонній» тематиці, насамперед виконанню цільової науково-технічної програми НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави».

Як підкреслив президент Академії, минулого року завершився перший п'ятирічний етап реалізації Концепції розвитку НАН України на 2014–2023 рр., покликаної забезпечити вдосконалення та реформування основних напрямів її діяльності. Результати реалізації Концепції Президія НАН України визнала загалом успішними, проте не всі передбачені заходи було виконано в повному обсязі, що пов'язано передусім з хронічним недофінансуванням Академії та недостатнім рівнем підтримки її діяльності з боку держави.

За словами академіка Б.Є. Патона, надалі необхідно чітко визначити пріоритетні науково-технічні напрями та напрями інноваційної діяльності НАН України, однак цей процес стри-

мується відсутністю єдиної державної стратегії розвитку науки, технологій та інноваційної діяльності.

Невід'ємною складовою наукового забезпечення вирішення актуальних проблем державного та суспільного розвитку є науково-експертна діяльність НАН України. Минулого року за запитами органів державної влади та органів місцевого самоврядування вчені Академії надали понад 2300 інформаційно-аналітичних довідок, експертних висновків, рекомендацій і пропозицій.

Далі академік Б.Є. Патон торкнувся кадрових питань, наголосивши, що посиленої уваги потребує створення необхідних умов для кар'єрного зростання молодих науковців. Крім традиційних форм підтримки наукової молоді, за результатами конкурсу, започаткованого 2018 р., в Академії створені й отримали цільове фінансування 10 лабораторій і 20 груп під керівництвом висококваліфікованих молодих учених, які мають досвід міжнародної співпраці та стажувалися за кордоном.

Минулого року відбулося певне осучаснення експериментальної бази досліджень: для 38 наукових установ Академії закуплено нові і модернізовано вже наявні унікальні прилади, а також кластери академічної грид-інфраструктури. Розпочато створення прототипу хмарної

Вручення Золотої медалі НАН України імені В.І. Вернадського академіку НАН України Олексію Семеновичу Онищенку

Вручення Золотої медалі НАН України імені В.І. Вернадського професору Міхаелю Мозеру (Австрія)

Виступ професора Міхаеля Мозера (Австрія)

інфраструктури відкритої науки, гармонізованої з аналогічною європейською інфраструктурою.

Обсяги фінансування НАН України із загального фонду держбюджету в 2018 р. зросли на 38 % порівняно з 2017 р. Насамперед це пов'язано із започаткуванням бюджетної програми «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень», головною особливістю якої є адресна спрямованість відповідних видатків для установ, які за результатами експертного оцінювання отримали найвищу категорію. Таким чином, як зазначив академік Б.Є. Патон, почала формуватися по суті нова модель фінансування наукової діяльності Академії.

На завершення доповіді президент Академії підкреслив, що сьогодні необхідно всіма засобами сприяти утвердженню суспільної думки щодо важливості науки і ключової ролі, яку вона відіграє у вирішенні нагальних проблем країни, і висловив сподівання, що така суспільна думка значною мірою може вплинути на державну політику.

Після виголошення звітної доповіді Президента НАН України виступили провідні науковці Академії та запрошені гості. За результатами обговорень було ухвалено відповідну постанову Загальних зборів НАН України, якою затверджено Звіт про діяльність Національної академії наук України у 2018 р. і визначено основні завдання Академії на наступний період.

Під час сесії Загальних зборів відбулося урочисте вручення Золотої медалі НАН України імені В.І. Вернадського. За підсумками конкурсу 2018 року її присуджено академіку НАН України Олексію Семеновичу Онищенку за видатні досягнення в галузі дослідження і популяризації національної наукової спадщини та професору Міхаелю Мозеру (Австрія) за видатні досягнення в галузі україністики і соціолінгвістики.

На завершення зібрання відбулася урочиста церемонія вручення дипломів лауреатам премій імені видатних учених України.

За матеріалами засідання підготувала О.О. Мележик